

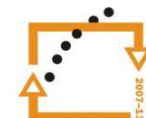
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.1405
Název sady materiálů	Technické práce 8. ročník
Název materiálu	VY_32_INOVACE_07_Povrchová úprava
Autor	Frait Josef

A close-up photograph showing a person's hand dipping a paintbrush into a metal paint can. The brush is partially submerged in a dark green paint. The can is placed on a light-colored wooden surface. The text 'Povrchová úprava materiálů' is overlaid in yellow on the image.

Povrchová úprava materiálů

Tmelení

Touto úpravou dřeva rozumíme především vyplnění a zakrytí nežádoucích trhlin a otvorů ve dřevě

K tmelení pod transparentní nátěry použijeme tmely v barvě přírodního dřeva

Pokyny pro tmelení

- Tmel nanášíte na poškozené místo ocelovou stěrkou
- Po vytvrzení tmelu přebruste povrch brusným papírem
- Po přebroušení odstraňte brusný prach

Druhy nátěrových hmot – rozdělení podle použití

- **základní** - spodní vrstva, zajišťuje přilnavost k materiálu, zpravidla šedý, červený nebo bílý nátěr
- **vrchní** - vrchní vrstva, zajišťuje pěkný vzhled povrchu

Druhy nátěrových hmot - podle jejich složení

- **olejové** - označení O, obsahují olej, velmi pomalu schnou, fermežové barvy
- **nitrocelulozové - (acetonové)** označení C, velmi rychle zasychají
- **syntetické** - označení S, nelepivé jsou po několika hodinách, tvrdé později
- **dvousložkové (epoxidové)** musí být smíchány s tvrdidlem, vytvrzují se v celém svém objemu, připravujeme jen takové množství, které okamžitě spotřebujeme
- **vodové** - označení V, ředí se vodou, po vytvrnutí jsou již vodou nerozpustitelné

Druhy nátěrových vrstev

- **napouštěcí** - používáme pouze u savých podkladů (dřevo).
- **základní** - nanášíme na nesavé podklady (kov).
- **vyrovnávací** - tmelení a plastické nátěry
- **podkladová**
- **vrchní**

- Základní požadavek je vzájemné prolnutí vrstev a jejich dobrá přilnavost k podkladu

Označení nátěrových hmot

Většina nátěrových hmot je rozdělena podle číselného označení a písmene podle toho jakého je složení. Podle tohoto označení můžeme nátěrové hmoty zařadit skupiny.

- A** - asfaltové nátěrové hmoty
- B** - polyesterové nátěrové hmoty
- C** - nitrocelulóзовé nátěrové hmoty (např.: C6000)
- E** - práškové nátěrové hmoty
- H** - chlórkaučukové hmoty
- K** - silikonové nátěrové hmoty
- O** - olejové, fermežové hmoty
- S** - syntetické nátěrové hmoty (např.: S1023; S2013)
- P** - pomocné lakovací přípravky
- V** - nátěrové hmoty ředitelné vodou
- U** - polyuretanové nátěrové hmoty

První číslice za velkým písmenem v označení barev určuje její zařazení do kategorie

- 1** - označuje fermeže, průhledné - transparentní a bezbarvé hmoty (např.: S1023; V1410)
- 2** - nátěrové hmoty slabě a středně pigmentované
- 3** - tónovací pasty
- 4** - nástřikové pasty
- 5** - tmely
- 6** - ředidla (např.: C6000; S6000)
- 7** - sušiva, tvrdiva
- 8** - pomocné přípravky používané na dokončování vzhledu nátěrového filmu

 RAL 1000	 RAL 1027	 RAL 3012	 RAL 5004	 RAL 6004	 RAL 6026	 RAL 7021	 RAL 8007	 RAL 9018
 RAL 1001	 RAL 1028	 RAL 3013	 RAL 5005	 RAL 6005	 RAL 6027	 RAL 7022	 RAL 8008	 RAL 1023
 RAL 1002	 RAL 1032	 RAL 3014	 RAL 5007	 RAL 6006	 RAL 6028	 RAL 7023	 RAL 8011	 RAL 2009
 RAL 1003	 RAL 2000	 RAL 3015	 RAL 5008	 RAL 6007	 RAL 6029	 RAL 7024	 RAL 8012	 RAL 3020
 RAL 1004	 RAL 2001	 RAL 3016	 RAL 5009	 RAL 6008	 RAL 6032	 RAL 7026	 RAL 8014	 RAL 4006
 RAL 1005	 RAL 2002	 RAL 3017	 RAL 5010	 RAL 6009	 RAL 7000	 RAL 7030	 RAL 8015	 RAL 5017
 RAL 1006	 RAL 2003	 RAL 3018	 RAL 5011	 RAL 6010	 RAL 7001	 RAL 7031	 RAL 8016	 RAL 6024
 RAL 1007	 RAL 2004	 RAL 3022	 RAL 5012	 RAL 6011	 RAL 7002	 RAL 7032	 RAL 8017	 RAL 7042
 RAL 1011	 RAL 2008	 RAL 3027	 RAL 5013	 RAL 6012	 RAL 7003	 RAL 7033	 RAL 8019	 RAL 7043
 RAL 1012	 RAL 2010	 RAL 4001	 RAL 5014	 RAL 6013	 RAL 7004	 RAL 7034	 RAL 8022	 RAL 9016
 RAL 1013	 RAL 2011	 RAL 4002	 RAL 5015	 RAL 6014	 RAL 7005	 RAL 7035	 RAL 8023	 RAL 9017
 RAL 1014	 RAL 3000	 RAL 4003	 RAL 5018	 RAL 6015	 RAL 7006	 RAL 7036	 RAL 8024	
 RAL 1015	 RAL 3001	 RAL 4004	 RAL 5019	 RAL 6016	 RAL 7008	 RAL 7037	 RAL 8025	
 RAL 1016	 RAL 3002	 RAL 4005	 RAL 5020	 RAL 6017	 RAL 7009	 RAL 7038	 RAL 9001	
 RAL 1017	 RAL 3003	 RAL 4007	 RAL 5021	 RAL 6018	 RAL 7010	 RAL 7039	 RAL 9002	
 RAL 1018	 RAL 3004	 RAL 4008	 RAL 5022	 RAL 6019	 RAL 7011	 RAL 8000	 RAL 9003	
 RAL 1019	 RAL 3005	 RAL 5000	 RAL 6000	 RAL 6020	 RAL 7012	 RAL 8001	 RAL 9004	
 RAL 1020	 RAL 3007	 RAL 5001	 RAL 6001	 RAL 6021	 RAL 7013	 RAL 8002	 RAL 9005	
 RAL 1021	 RAL 3009	 RAL 5002	 RAL 6002	 RAL 6022	 RAL 7015	 RAL 8003	 RAL 9010	
 RAL 1024	 RAL 3011	 RAL 5003	 RAL 6003	 RAL 6025	 RAL 7016	 RAL 8004	 RAL 9011	

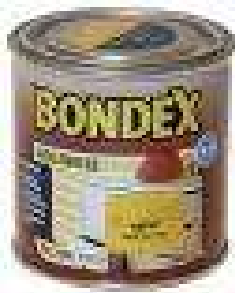
RAL

Moření dřeva

- Slouží pro výraznější zbarvení dřeva, pro zakrytí nevhodně zbarveného dřeva
- **Druhy mořidel:**
 - **Prášková mořidla**
 - Prášková mořidla jsou **rozpuštná ve vodě**, a k použití se nejprve musí **připravit jejich roztok**
 - **Lihová mořidla**
 - Lihová mořidla jsou již **připravené roztoky barviva v lihu**. Musíme s nimi **mořit v dobře větraném prostoru**
 - **Hydrovosky**
 - Speciální mořidlo. **Nanáší se nejčastěji houbičkou** a po zaschnutí **vytvoří na povrchu ochrannou vrstvu**, která chrání dřevo před poškrábáním. Schnou asi 2 hodiny, a po zaschnutí se sice nemusí brousit, ale **dokonale vyleštit**.

Moření dřeva - vzorkovník

HEMLOK

KEIFER

PINIE

OŘECH

DUB

OLIVA

MAHAGON

TEAK

KAŠTAN

AFRO-
MORSIA

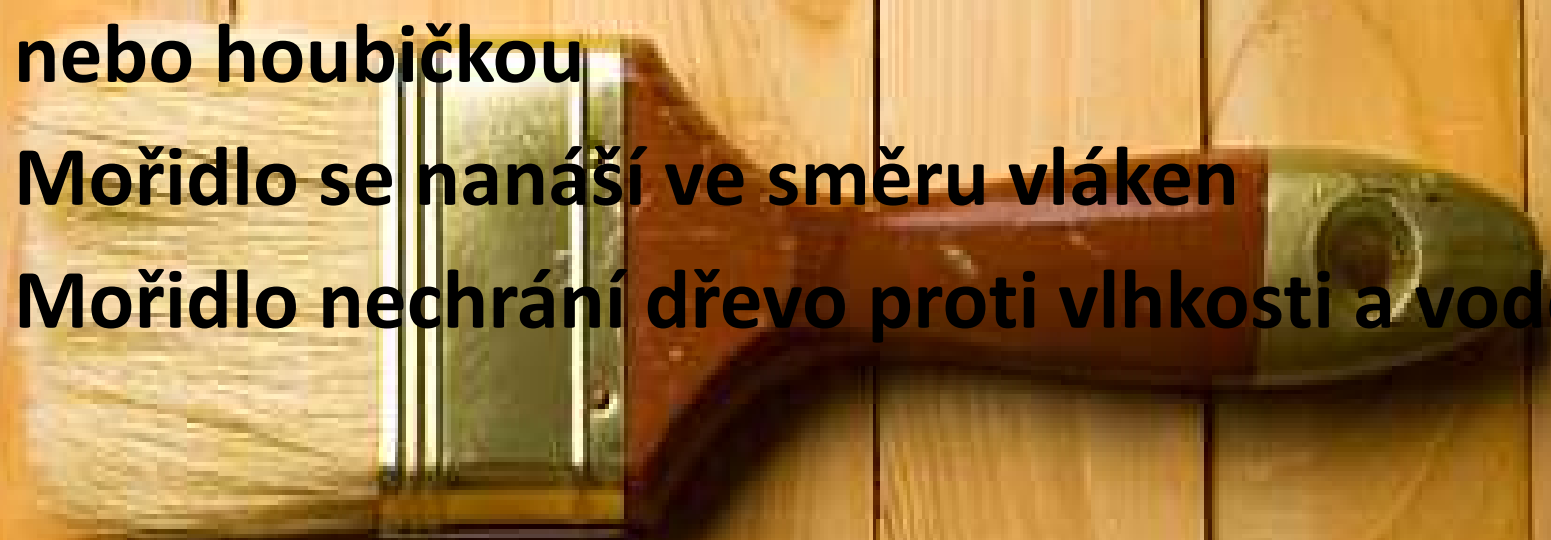
PALI-
SANDER

JEDLOVÁ
ZELEŇ

Pokyny pro moření dřeva

- Moření provádějte v teplé místnosti, v chladu a vlhku dřevo mořidlo špatně přijímá
- Mořidlo nanášejte štětcem bez kovové zdířky nebo houbičkou
- Mořidlo se nanáší ve směru vláken
- Mořidlo nechrání dřevo proti vlhkosti a vodě

Co jsme si zapamatovali?

O jaké nátěrové hmoty s tímto označením se jedná?

O –

A –

S –

V –

Zdroje informací

- <http://www.colorlak.cz/natirame/drevo/zahradni-stavby-a-nabytek/>
- <http://www.globau.cz/15-natery-na-drevo/>
- <http://www.het.cz/cs/univerzalni-akrylatove-barvy/akryl-zaklad-na-drevo/product.html?id=68>
- <http://www.barvy.cz/15-natery-na-drevo/?page=2>
- <http://www.bal.cz/zbozi/2214-redidlo/>
- <http://www.stylovynabytekztabora.cz/kovo-nabytek/14-Vzornik-barev>
- <http://www.azeko.cz/8454-colour-card/>
- <http://www.lakyadler.cz/aktuality/redidlo-nebo-voda/>
- <http://www.vmd-drogerie.cz/vmd-drog/eshop/15-1-NATEROVE-HMOTY/0/1/row>